

Administracinio nusižengimo byla Nr. 2AT-32-628/2025

Teisminio proceso Nr. 4-70-3-00117-2024-1

Procesinio sprendimo kategorijos: 1.1.1; 1.1.2; 1.4.6; 12.30

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARIMAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2025 m. rugsėjo 29 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Olego Fedosiuko (kolegijos pirmininkas), Alvydo Pikelio ir Sigitos Jokimaitės (pranešėja),

teismo posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo pagal administracinę atsakomybę patraukto asmens G. D. įgaliotojo atstovo advokato Andriaus Kazakevičiaus prašymą, vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ir ANK) 658 straipsnio 1 dalies 5 punktu, atnaujintą G. D. administracinio nusižengimo byla.

Teisėjų kolegija

nustatė:

I. Bylos esmė

1. G. D. Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos (toliau – ir Institucija) 2024 m. balandžio 30 d. nutarimu nubaustas pagal ANK 290 straipsnio 5 dalį už tai, kad jis, būdamas „(duomenys neskelbtini)“ medžiotojų būrelio (teisėtas medžioklės plotų vieneto naudotojas) medžiotojas, medžioklės vadovas, medžioklės lape Nr. 97 (išduotame 2024 m. sausio 2 d.) 2024 m. sausio 4 d. organizavo medžioklę tykant ir joje dalyvavo; G. D., medžiodamas su medžiokliniu graižtviniu šautuvu „Tikka T3, 308 Winchester“ Nr. (duomenys neskelbtini), su ant ginklo pritvirtinta optika „Kahle Helia 2.4-12-56i“, su savimi turėjo naktinio matymo monokuliarą „F455 Pulsar“ Nr. (duomenys neskelbtini,) su montavimo žiedu; naktinio matymo monokuliaras, pereinamuoju montavimo žiedu pritvirtintas prie optinio taikiklio, sudaro draudžiamą priemonę – naktinio matymo taikiklį. Tokiais savo veiksmais medžiotojas G. D. šiurkščiai pažeidė Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių 58.3 papunkčio, 58.3.9 papunkčio, 74.1 papunkčio reikalavimus. G. D. paskirta 600 Eur dydžio bauda ir administracinio poveikio priemonės – specialiosios teisės (teisės medžioti) atėmimas trejiems metams bei daiktų: graižtvinio šautuvo „Tikka T3, 308 Winchester“ Nr. (duomenys neskelbtini), optikos „Kahles Helia 2,4-12-56i“, rudos spalvos odinio diržo, žalios

spalvos medžiaginio dėklo, naktinio matymo priedėlio „Pulsar Forward F455“ Nr. (duomenys neskelbtini), 6 vnt. šovinių „SRB 308“, konfiskavimas.

2. Šiaulių apylinkės teismas 2024 m. lapkričio 11 d. nutartimi Institucijos nutarimą paliko galioti nepakeisdamas ir G. D. skundo netenkino. Teismas nurodė, kad byloje surinktų įrodymų visuma patvirtina G. D. kaltę dėl jam inkriminuoto administracinio nusižengimo padarymo. Pažymėjo, kad buvo pakeistos medžioklės taisyklės, o ne įstatymas, kuriame nustatyta atsakomybė už administracinius nusižengimus, t. y. ANK normų nustatyta atsakomybė už G. D. padarytą administracinį nusižengimą, nustatytą ANK 290 straipsnio 5 dalyje, nebuvo nei panaikinta, nei sušvelninta ir skundžiamo nutarimo priėmimo metu. G. D. atsakomybę nustatantis teisės aktas (ANK) jo teisinės padėties niekaip nelengvina, todėl jam taikyti ANK 3 straipsnio 2 dalyje įtvirtintas nuostatas nėra jokio teisinio pagrindo. Taip pat teismas padarė išvadą, kad administracinio poveikio priemonės – specialiosios teisės atėmimas ir daiktų konfiskavimas – buvo taikytos pagrįstai, o paskirta nuobauda proporcinga.

3. Šiaulių apygardos teismo 2024 m. gruodžio 20 d. nutartimi, administracinė atsakomybėn patraukto G. D. atstovo advokato apeliacinį skundą tenkinus iš dalies, Šiaulių apylinkės teismo 2024 m. lapkričio 11 d. nutartis ir Institucijos 2024 m. balandžio 30 d. nutarimas pakeisti. Vadovaujantis ANK 34 straipsnio 6 dalimi, G. D. paskirtos administracinio poveikio priemonės – specialiosios teisės (teisės medžioti) atėmimo – terminas sutrumpintas iki vienerių metų. Kita nutarimo dalis palikta nepakeista. Tokį sprendimą apygardos teismas motyvavo tuo, kad G. D. paskirta administracinio poveikio priemonė – specialiosios teisės (teisės medžioti) atėmimas – neatitinka padaryto nusižengimo pavojingumo bei G. D. asmenybės. Apygardos teismas nusprendė, kad byloje esančių duomenų visuma (G. D. administracinį nusižengimą padarė tyčia, penkerių metų laikotarpiu administracine tvarka baustas 12 kartų, visas baudas sumokėjęs, anksčiau už medžioklės taisyklių pažeidimus nebuvo baustas, ūkininkauja, kitų asmenų apibūdinamas teigiamai, jo atsakomybę lengvina tai, jog prisipažino padaręs nusižengimą ir gailėjosi (ANK 35 straipsnio 1 dalies 1 punktas), o atsakomybę sunkinančių aplinkybių nebuvo nustatyta, be to, nusižengimo padarymo metu nė vienas šūvis medžioklėje nebuvo iššautas, nė vienas gyvūnas nebuvo sumedžiotas, medžioklėje naudoti draudžiamas prietaisai buvo rasti automobilyje nesumontuoti ant ginklo) leidžia manyti, jog nagrinėjamu atveju, vadovaujantis teisingumo ir protingumo principais, ANK 22 straipsnyje nurodyti administracinių nuobaudų tikslai gali būti pasiekti G. D. specialiąją teisę, t. y. teisę medžioti, atėmus trumpesniam terminui. Dėl to apygardos teismas, pritaikęs ANK 34 straipsnio 6 dalį, paskirtos administracinio poveikio priemonės – specialiosios teisės (medžioti) atėmimo – terminą nusprendė sutrumpinti.

4. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėjų atrankos kolegijos 2025 m. kovo 27 d. nutartimi administracinė atsakomybėn patraukto asmens G. D. atstovo advokato A. Kazakevičiaus prašymas priimtas ir G. D. administracinio nusižengimo byla atnaujinta.

II. Prašymo atnaujinti administracinio nusižengimo bylą ir atsiliepiamo į ją argumentai

5. Pareiškėjas prašo panaikinti Institucijos 2024 m. balandžio 30 d. nutarimą, Šiaulių apylinkės teismo 2024 m. lapkričio 11 d. nutartį, Šiaulių apygardos teismo 2024 m. gruodžio 20 d. nutartį ir administracinio nusižengimo teiseną nutraukti arba pakeisti Institucijos 2024 m. balandžio 30 d. nutarimo bei Šiaulių apygardos teismo 2024 m. gruodžio 20 d. nutarties dalį dėl administracinio poveikio priemonių taikymo ir panaikinti G. D. paskirtas administracinio poveikio priemones – specialiosios teisės atėmimą ir turto konfiskavimą. Pareiškėjas prašyme nurodo:

5.1. Apylinkės ir apygardos teismai netinkamai taikė ANK 290 straipsnio 5 dalies ir 3 straipsnio 2 dalies nuostatas, dėl to neteisėtai pripažino G. D. įvykdžius ANK 290 straipsnio 5 dalyje nustatytą

administracinį nusižengimą, nors po 2024 m. gegužės 1 d. G. D. atliktas pažeidimas nebeatitinka teisės pažeidimo požymių. Be to, teismai netinkamai taikė ANK 290 straipsnio 5 ir 18 dalių nuostatas, dėl to neteisėtai konfiskavo teisės pažeidimo objektu nebuvusį G. D. turta.

5.2. Prašymas taikyti ANK 3 straipsnio 2 dalies nuostatas ir minimu teisiniu pagrindu nutraukti administracinio nusižengimo teiseną abiejų instancijų teismuose šioje byloje buvo argumentuojamas tuo, jog nuo teisės pažeidimo įvykio momento (2024 m. sausio 4 d.), pasikeitus ANK 290 straipsnio 5 dalies nuostatų taikymui aktualiam teisiniam reglamentavimui, G. D. įvykdytas administracinis nusižengimas nebeatitinka teisės pažeidimo požymių.

5.3. Nuo 2024 m. gegužės 1 d. įsigaliojusioje ANK 290 straipsnio 5 dalyje nurodoma, jog administraciniu nusižengimu yra laikomas medžiojimas Lietuvos Respublikos medžioklės įstatyme nurodytais draudžiamais įrankiais ir priemonėmis, taip pat Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklėse nustatytais draudžiamais medžioklės būdais. O nuo 2024 m. gegužės 1 d. įsigaliojęs Medžioklės įstatymo 152 straipsnis naktinius taikiklius ir jų priedus prie optinių taikiklių jau priskiria prie leidžiamų medžioklėje naudoti įrankių ir priemonių.

5.4. Taigi, remiantis ANK 3 straipsnio 2 dalyje nustatyta teisės taikymo taisykle, 2024 m. sausio 4 d. G. D. su savimi medžioklės metu turėtas priedėlis nuo 2024 m. gegužės 1 d. tapo leidžiama medžioklėje naudoti priemone. Dėl to šioje byloje administracinė atsakomybėn patrauktas asmuo nepažeidė Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos ministro 2000 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 258 „Dėl Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių patvirtinimo“ patvirtintų Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių (toliau – ir Medžioklės taisyklės) 58.3.9 papunkčio nuostatų ir neįvykdė ANK 290 straipsnio 5 dalyje nustatyto administracinio nusižengimo. Tai patvirtina ir apygardų teismų nuosekliai formuojama teismų praktika (Vilniaus apygardos teismo nutartis administracinio nusižengimo byloje Nr. AN2-217-1058/2024, Kauno apygardos teismo nutartis administracinių nusižengimų bylose Nr. AN2-244-876/2024, AN2-243-1049/2024, AN2-291-927/2024).

5.5. Tačiau Šiaulių apygardos teismas ginčijamoje nutartyje nurodė, jog nepritaria formuojamai teismų praktikai, kadangi poįstatyminis teisės aktas, nustatęs draudimą, kuris vėliau buvo panaikintas ar pakeistas kitu draudimu, taip pat ir švelninančiu, kaip ir nagrinėjamu atveju nuo 2024 m. gegužės 1 d. įsigalioję Medžioklės įstatymo pakeitimai bei nuo 2024 m. gegužės 3 d. įsigalioję Medžioklės taisyklių pakeitimai, leidę naudoti naktinius taikiklius ar jų priedus, pritvirtintus prie optinių taikiklių, neturi grįžamosios galios, nes administracinė atsakomybė už šių draudimų pažeidimą nėra nustatyta minėtuose aktuose, o yra nustatyta ANK 290 straipsnio 5 dalyje.

5.6. Apygardos teismo argumentai teisiniu ir loginiu požiūriu yra nepagrįsti, nes toks aiškinimas akivaizdžiai neatitinka teisinės logikos, kadangi ANK 3 straipsnio 2 dalyje minima įstatymo sąvoka apima ne tik pačias ANK normas, kurios dažniausiai yra blanketinės, bet ir visus kitus teisės aktus, už kurių nevykdymą teisinę atsakomybę įtvirtina būtent ANK nuostatos. O ir priešingas aiškinimas šioje situacijoje netgi nėra įmanomas, kadangi ANK 290 straipsnio 5 dalyje neteisėtos veikos požymiai nėra aprašyti, jie detalizuojami Medžioklės įstatyme ir Medžioklės taisyklėse.

5.7. Be to, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išplėstinė teisėjų kolegija 2012 m. lapkričio 14 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. N822-1237/2012 yra išaiškinusi, kad blanketinio teisinio reguliavimo pakeitimai patenka į Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 8 straipsnio 2 dalies (galiojusios iki 2017 m. sausio 1 d.) taikymo sritį (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. liepos 27 d. nutartis administracinėje byloje Nr. N575-598/2012).

Taigi, remiantis teismų praktika, Medžioklės įstatymo ir Medžioklės taisyklių pakeitimai įeina į ANK 3 straipsnio 2 dalies taikymo sritį.

5.8. Nors pareiškėjo apeliaciniame skunde nurodytos apygardos teismo nutartys nėra peržiūrėtos kasacine tvarka, tačiau jos vis tiek yra teismų praktika. Minimų nutarčių yra ne viena, o apygardos teismo argumentai dėl sisteminio ANK 290 straipsnio 5 dalies ir 3 straipsnio 2 dalies nuostatų taikymo vis gausesni, motyvų daugėja. Todėl šiuo metu galiojantis Medžioklės taisyklių 58.3.9 papunktis (2024 m. gegužės 3 d. redakcija) ir Medžioklės įstatymo 152 straipsnio 1 dalies 12 punktą (2024 m. gegužės 1 d. redakcija) sušvelnina jo teisinę padėtį, nes nėra nustatyta administracinė atsakomybė už naktinių, lazerinių, termovizorinių taikiklių ir jų priedų prie optinių taikiklių turėjimą su savimi medžioklės metu bei jų naudojimą medžiodant Medžioklės įstatymo 152 straipsnio 1 dalies 12 punkte išvardytus konkrečius gyvūnus ir tokie faktai apie prietaiso panaudojimą konkrečioje byloje nenustatyti bei nepatvirtinti, todėl turi grįžtamąją galią.

5.9. Apygardos teismo nutarties 9.9 papunktyje yra nurodyti dar du teisiniai argumentai, dėl kurių, teismo vertinimu, Medžioklės taisyklių bei Medžioklės įstatymo pakeitimai nešvelnina G. D. teisinės atsakomybės, t. y. kad medžioklės lape nurodyti net du medžioklės būdai – sėlinant ir tykant, o priedėlius galima naudoti tik medžiodant tykant ir kad medžioklės lape nenurodyti tam tikri medžiotini gyvūnai, kai priedėlius galima naudoti tik medžiodant Medžioklės įstatymo 152 straipsnio 1 dalies 12 punkte išvardytus gyvūnus. Tačiau šie teismo argumentai nepagrįsti, nes jie išeina už byloje suformuluoto pažeidimo ribų. Šiuo atveju G. D. Institucijos nutarimu buvo nubaustas už priedėlio turėjimą su savimi medžioklės metu, o ne už priedėlio naudojimą medžioklės metu. Be to, G. D. teisėtai vykdytos medžioklės metu joks gyvūnas nebuvo sumedžiotas, nebuvo atliktas netgi šūvis į gyvūną. Todėl apygardos teismo nutarties 9.9 papunktyje nurodyti argumentai nėra pagrįsti bylos medžiaga ir teisėti.

5.10. Iki 2024 m. gegužės 1 d. galiojusioje ANK 290 straipsnio 5 dalies redakcijoje buvo nustatyta, jog medžiojimas draudžiamais įrankiais, priemonėmis, draudžiamais medžioklės būdais, nustatytais Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklėse, užtraukia atitinkamą administracinę teisinę atsakomybę. O kadangi ANK 290 straipsnio 5 dalies nuostatos yra blanketinė teisės norma, aktualus Medžioklės taisyklėse nustatytas teisinis reglamentavimas.

5.11. Iki 2024 m. gegužės 3 d. galiojusiame Medžioklės taisyklių 58.3.9 papunktyje buvo nustatyta, jog asmeniui, turinčiam teisę medžioti, draudžiama medžioti naudojant naktinius, lazerinius, termovizorinius taikiklius ir jų priedus prie optinių taikiklių arba medžiodant turėti juos su savimi. Tai reiškia, kad įstatymų leidėjas šiuo poįstatyminiu teisės aktu išskyrė du savarankiškus teisės pažeidimo objektus, apibūdinamus kaip „naktinis, lazerinis, termovizorinis taikiklis“ ir „jų priedai prie optinių taikiklių“, t. y. neteisėti yra arba tik minėti elektroniniai „taikikliai“, arba elektroniniai „priedai“ prie teisėtai medžioklėje naudojamų „optinių taikiklių“. O dėl neteisėtos veikos objektyviosios pusės, neteisėta veika buvo laikomas tiek minėtų neteisėtų objektų naudojimas vykdant medžioklę, tiek ir jų turėjimas su savimi medžioklės metu. Visa tai reiškia, jog Medžioklės taisyklių 58.3.9 papunktyje, o kartu ir ANK 290 straipsnio 5 dalyje nurodytas pažeidimas yra įvykdomas: (1) medžioklės metu naudojant arba (2) medžioklės metu su savimi turint (3) naktinius, lazerinius, termovizorinius taikiklius ir (4) jų priedus prie optinių taikiklių. Todėl, sprendžiant klausimą dėl ANK 290 straipsnio 18 dalies nuostatų taikymo, yra svarbu aiškiai nustatyti, kokia priemonė buvo teisės pažeidimo objektas ir kokiais kalto asmens veiksmais buvo vykdytas pažeidimas.

5.12. Kaip matyti iš Institucijos nutarimo turinio, šiuo atveju G. D. buvo nubaustas ne už neleistinos medžioklėje naudoti medžioklės priemonės naudojimą, o už tokios priemonės turėjimą medžioklės

metu su savimi. Todėl, atsižvelgiant į Medžioklės taisyklių 58.3.9 papunktyje nustatytą teisinį reglamentavimą, naktinis, lazerinis, termovizorinis taikiklis ir jų priedai prie optinių taikiklių yra du skirtingi objektai, kurių vien turėjimas medžioklės metu, net ir neturint su savimi šaunamojo ginklo, yra laikomas Medžioklės taisyklių 58.3.9 papunkčio bei ANK 290 straipsnio 5 dalies pažeidimu. Remiantis Institucijos suformuluotu pažeidimu administracinio nusižengimo protokole ir atsižvelgiant į Institucijos nutarime nurodytus nusižengimo požymius, administracinio nusižengimo įvykdymo objektas šiuo atveju buvo tik „priedas prie optinių taikiklių“, t. y. priedėlis, ir tik jis vienas galėjo būti teisėtai konfiskuojamas tinkamai taikant ANK 290 straipsnio 18 dalies nuostatas.

6. Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Teisės departamento Panevėžio administracinių bylų nagrinėjimo skyriaus vedėjas Kęstutis Dičius atsiliepimu į administracinę atsakomybės patraukto asmens įgaliotojo atstovo advokato prašymą prašo pareiškėjo prašymą atmesti ir palikti galioti Šiaulių apygardos teismo 2024 m. gruodžio 20 d. nutartį nepakeistą. Pareigūnas atsiliepime į prašymą nurodo:

6.1. Apygardos teismas 2024 m. gruodžio 20 d. nutartyje išsamiai aptarė atsakomybės, nustatytos ANK 290 straipsnio 5 dalyje, ANK 3 straipsnio 2 dalies netenkinimo ir ANK 290 straipsnio 5 dalies, 18 dalies taikymo klausimą. Nutartis priimta išsamiai ir nešališkai ištyrus visas reikšmingas bylos aplinkybes, tinkamai įvertinus byloje esančius įrodymus, o G. D. pagrįstai buvo pripažintas padaręs ANK 290 straipsnio 5 dalyje (2024 m. sausio 1 d. – 2024 m. sausio 31 d. redakcija) nustatytą administracinį nusižengimą, už kurį paskirta administracinė nuobauda – 600 Eur dydžio bauda ir paskirtos administracinio poveikio priemonės – administracinio nusižengimo padarymo įrankių ir priemonių konfiskavimas bei vienerių metų teisės medžioti atėmimas.

6.2. Administracine nuobauda siekiama nubaudimo ir prevencinių tikslų (ANK 22 straipsnis). Šiuo atveju tenkinus pareiškėjo prašymus (panaikinti nutartį ir administracinę bylą jam nutraukti) būtų nesilaikoma administracinei nuobaudai keliamų tikslų. Be to, asmuo turi numatyti galimas pasekmes, kilsiančias jam dėl pažeidimo darymo, todėl turi priimti ir neigiamus tokio veikimo padarinius.

6.3. Vien tai, kad pareiškėjas turi kitokią nuomonę dėl byloje pateiktų įrodymų vertinimo ir jų įrodomosios reikšmės, nesudaro pagrindo panaikinti Institucijos nutarimą, apylinkės ir apygardos teismų nutartis ir priimti naują nutartį, kuria administracinio nusižengimo teiseną būtų nutraukta, ar pakeisti Institucijos nutarimo dalį dėl nubaudimo pagal ANK 290 straipsnio 5 ir 18 dalis ir netaikyti administracinio poveikio priemonių.

III. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo argumentai ir išvados

7. Administracinę atsakomybės patraukto asmens G. D. įgaliotojo atstovo advokato A. Kazakevičiaus prašymas tenkintinas.

Dėl ANK 3 straipsnio 2 dalies taikymo

8. Prašyme atnaujinti administracinio nusižengimo bylą nurodoma, kad apylinkės ir apygardos teismai, palikdami galioti Institucijos nutarimą, kuriuo G. D. buvo nubaustas pagal ANK 290 straipsnio 5 dalį, padarė esminį materialiosios teisės pažeidimą, nes neteisingai aiškino ir taikė ANK 3 straipsnio 2 dalies nuostatą. Šie pareiškėjo argumentai pagrįsti.

9. ANK 2 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad pagal šį kodeksą atsako fizinis asmuo, jeigu jo padaryta veika, už kurią šiame kodekse yra nustatyta tam tikra sankcija, buvo uždrausta tos veikos padarymo

metu galiojusiame teisės akte. ANK 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad asmuo, padaręs administracinį nusižengimą, atsako pagal įstatymus, galiojusius to nusižengimo padarymo metu. To paties straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad įstatymas, švelninantis ar panaikinantis atsakomybę už administracinius nusižengimus arba kitaip lengvinantis administracinę atsakomybę traukiamo asmens ar asmens, kuriam paskirta, bet dar nebaigta vykdyti administracinė nuobauda, teisinę padėtį, turi grįžtamąją galią.

10. ANK 290 straipsnio 5 dalyje (iki 2024 m. gegužės 1 d. galiojusi redakcija) buvo nustatyta atsakomybė už medžiojamą draudžiamais įrankiais, priemonėmis, draudžiamais medžioklės būdais, nustatytais Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklėse. Tokiu būdu ANK 290 straipsnio 5 dalies dispozicija yra blanketinė ir atsakomybė pagal šį straipsnį kilo už jame nurodytų Medžioklės taisyklėse įtvirtintų reikalavimų nevykdymą. Nuo 2022 m. rugsėjo 10 d. iki 2024 m. gegužės 2 d. galiojusios Medžioklės taisyklių redakcijos 58.3.9 papunktyje buvo nustatyta, kad draudžiama medžioti naudojant naktinius, lazerinius, termovizinius taikiklius ir jų priedus prie optinių taikiklių arba medžiojant turėti juos su savimi. Taigi, pagal šios normos formuluotę, asmuo pažeidžia nurodytą taisyklių papunktį, jeigu jis medžioklės plotuose turi paminėtus taikiklius ir jų priedus prie optinių taikiklių. Būtent tokios aplinkybės šioje byloje ir buvo nustatytos, t. y. kad 2024 m. sausio 4 d. medžioklės metu G. D. su savimi (automobilyje, po vairuotojo sėdyne, maiše) turėjo naktinio matymo monokuliarą su montavimo žiedu. 2024 m. kovo 14 d. specialisto išvadoje Nr. 40-(28)-IS1-9-(13.2) nustatyta, kad tyrimui pateiktą naktinio matymo monokuliarą, kuris pereinamuoju žiedu tvirtinamas prie optinio taikiklio, galima naudoti kaip naktinio matymo taikiklį. Už tokius veiksmus G. D. Institucijos 2024 m. balandžio 30 d. nutarimu buvo nubaustas pagal ANK 290 straipsnio 5 dalį.

11. Nuo 2024 m. gegužės 1 d. įsigaliojusioje ANK 290 straipsnio 5 dalyje buvo nustatyta atsakomybė už medžiojamą Medžioklės įstatyme nurodytais draudžiamais įrankiais ir priemonėmis, taip pat Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklėse nustatytais draudžiamais medžioklės būdais. Taigi, tekste pasikeitė nuoroda į teisės aktus, už kurių reikalavimų nevykdymą kyla administracinė atsakomybė, ir šios normos dispozicija išdėstyta jau nebe viename, o dviejuose teisės aktuose. Draudžiami įrankiai ir priemonės apibrėžiami nebe aplinkos ministro tvirtinamame poįstatyminiam akte – Medžioklės taisyklėse, o aukštesnės galios teisės akte – Medžioklės įstatyme.

12. Medžioklės įstatymo (2024 m. kovo 14 d. redakcija, įsigaliojusi 2024 m. gegužės 1 d.) 151 straipsnio 5 punkte nustatyta, kad draudžiama medžioklėje naudoti naktinius taikiklius ar jų priedus, pritvirtintus prie optinių taikiklių, išskyrus šio įstatymo 152 straipsnio 12 punkte nurodytas išimtis. Šio įstatymo 152 straipsnio 12 punkte nustatyta, kad leidžiama medžioklėje naudoti naktinius taikiklius ar jų priedus, pritvirtintus prie optinių taikiklių, medžiojant šernus, lapes, mangutus, paprastuosius meškėnus, kanadines audines, nutrijas ir ondatras.

13. Taigi, pagal šiuo metu esantį teisinį reglamentavimą nėra nustatyta administracinė atsakomybė už naktinių taikiklių ar jų priedų prie optinių taikiklių turėjimą medžioklės metu su savimi bei jų naudojimą medžiojant šernus, lapes, mangutus, paprastuosius meškėnus, kanadines audines, nutrijas ir ondatras.

14. Naujausioje Lietuvos Aukščiausiojo Teismo formuojamoje teismų praktikoje yra išaiškinta, kad pagal galiojančią teisinį reguliavimą tiek veikos baudžiamumas, tiek baudžiamumo panaikinimas gali būti nustatyti tik įstatymu, o ne žemesnės galios teisės aktais. Argumentai dėl retrospektyvaus teisinio reguliavimo (ne)taikymo galėtų būti atskirai vertinami ir nagrinėjami, jei būtų pakeisti tik medžioklę reglamentuojantys poįstatyminiai teisės aktai. Tačiau nagrinėjamu atveju pakeistas tiek ANK, tiek ir Medžioklės įstatymas. Priimant aptartus ANK 290 straipsnio 5 dalies ir Medžioklės įstatymo pakeitimus, jokių išimčių dėl šių įstatymų pakeitimų įsigaliojimo ir administracinės atsakomybės

taikymo nenustatyta, todėl nagrinėjamu atveju turi būti taikoma ANK 3 straipsnio 2 dalis, be kita ko, nustatanti, kad įstatymas, panaikinantis atsakomybę už administracinius nusižengimus, turi grįžtamąją galią (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartys administracinių nusižengimų bylose Nr. 2AT-16-719/2025, 2AT-24-891/2025).

15. Apibendrinant nurodytus argumentus pažymima, kad apylinkės ir apygardos teismai, priimdami skundžiamas nutartis, netinkamai aiškino ANK 3 straipsnio 2 dalį, taip padarė esminį materialiosios teisės pažeidimą, todėl teismų neteisėti ir nepagrįsti procesiniai sprendimai naikinami ir administracinė teiseną G. D. nutraukiama.

16. Teisėjų kolegija dėl kitų prašyme nurodytų argumentų, susijusių su medžioklės įrankių ir priemonių konfiskavimu, detaliau nepasisako, nes administracinės nuobaudos, taip pat ir turto konfiskavimas, yra skiriamos tik kartu su administracine nuobauda administracinės nuobaudos paskirčiai įgyvendinti, nustatius, kad asmuo padarė administracinį nusižengimą (ANK 27 straipsnis). Šiuo atveju administracinio nusižengimo teiseną nutraukus, G. D. paskirtos administracinio poveikio priemonės – specialiosios teisės (teisės medžioti) atėmimas ir daiktų (graižtvinio šautuvo „Tikka T3, 308 Winchester“ Nr. (duomenys neskelbtini), optikos „Kahles Helia 2,4-12-56i“, rudos spalvos odinio diržo, žalios spalvos medžiaginio dėklo, naktinio matymo priedėlio „Pulsar Forward F455“ Nr. (duomenys neskelbtini), 6 vnt. šovinių „SRB 308“) konfiskavimas – panaikinamos ir daiktai gražintini G. D..

Teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 662 straipsnio 14 dalies 2 punktu,

n u t a r i a :

Panaikinti Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos 2024 m. balandžio 30 d. nutarimą, Šiaulių apylinkės teismo 2024 m. lapkričio 11 d. nutartį, Šiaulių apygardos teismo 2024 m. gruodžio 20 d. nutartį ir administracinio nusižengimo teiseną G. D. nutraukti.

Teisėjai

Olegas Fedosiukas

Alvydas Pikelis

Sigita Jokimaitė